

בחברה ההיסטורית הישראלית

Reviewed work(s):

Source: *Zion* / ציון, Vol. (תשכ"ו), חוברת ג-ד, (ל"א), pp. 232-237

Published by: [Historical Society of Israel/](#)

Stable URL: <http://www.jstor.org/stable/70049708>

Accessed: 19/11/2011 11:57

Your use of the JSTOR archive indicates your acceptance of the Terms & Conditions of Use, available at
<http://www.jstor.org/page/info/about/policies/terms.jsp>

JSTOR is a not-for-profit service that helps scholars, researchers, and students discover, use, and build upon a wide range of content in a trusted digital archive. We use information technology and tools to increase productivity and facilitate new forms of scholarship. For more information about JSTOR, please contact support@jstor.org.

Historical Society of Israel/ is collaborating with JSTOR to digitize, preserve and extend access to *Zion* /.

<http://www.jstor.org>

בחברה ההיסטורית הישראלית

הכנס לעיון בהיסטוריה

במים ד'—ו' של חנוכה תשכ"ז (11—13 בדצמבר 1966) ייערך בקרית האוניברסיטה העברית בירושלים הכנס השנים עשר לעיון בהיסטוריה. נושא הכנס השנה: "העיר והקהילה".

הארכיון הכללי לתולדות ישראל

בחודשים האחרונים נמסרו לארכיונו תעודות וחומר ארכיוני מהארצות הבאות:

אוסטריה

מארכיון הממשלה בווינה נתקבלו שלשה המשכים נוספים לרשימות התעודות לתולדות היהודים הנמצאות בארכיון זה.

איטליה

מהארכיון הממשלתי בפירנצה נתקבלו רגסטים של תעודות לתולדות יהודי ליורנו מהשנים 1600—1706. — מהארכיון הממשלתי בפאדובה נתקבלו צילומי־מיקרו של הערכות להטלת מסים על היהודים בפאדובה במאה ה־ט. — מהסמינר היהודי התיאולוגי בניו־יורק נתקבלו צילומי־מיקרו של פנקסים ותעודות מקהילות פירארה (1717—1735), לוגו (1653—1825), פיסארו, מאנה טובה (1782—1759) וריג'ינו אמיליה.

ארגנטינה

נתקבל הארכיון של "סופרטימיס", חברה לעזרה למהגרים יהודיים בבואנוס איירס, מהשנים 1922—1951.

גרמניה

ממר ג' באלין, זון, נתקבלו רשימות של החומר היהודי בארכיוני הערים אוריך, בראונשוייג ואיכטה מהמאות הי"ז—י"ט. — מר' ש' פרנק, המבורג, שלח לארכיון העתקים של המצבות מבית הקברות היהודי בזיג'ברג (הולשטיין). — מארכיון הממשלה בנירנברג נתקבלו צילומי־מיקרו של תיקי החקירות שנוהלו בפירודא בענין הספרים העבריים וכן נגד יהודי החצר אלחנן פרנקל ואחיו הרב הירש פרנקל באנסבך, בתחילת המאה הי"ח. — מהסמינר היהודי התיאולוגי, ניו־יורק, נתקבלו צילומי־מיקרו של פנקס פרוטוקולים של קהילת וואנגן מהשנים 1822—1860 ושל פנקס מקומות בבית הכנסת מהשנים 1827—1834 וכן צילומי־מיקרו של תעודות לתולדות יהודי ארפורט מהשנים 1688—1789.

פורטוגל

מהארכיון היהודי האמריקאי, סינסינאטי, נתקבלו העתקים של צילומי־מיקרו שצולמו בארכיון הממשלה בליסבון, מפרוטוקולים של כמה עשרות משפטי אינקוויזיציה שנערכו בשנים 1592—1739. הנתבעים במשפטים אלה היו אנוסים מהמושב בפורטוגל וזיוות באמריקה שנשלחו להשפוט בפני בית הדין בליסבון.

צ' כוס לובקיה

במסגרת הסכם החליפין בין הארכיון הכללי לתולדות ישראל לבין המוזיאון היהודי הממשלתי בפראג, נתקבלו צילומי-מיקרו של העתקי המכתבים היוצאים של קהילת פראג מהשנים 1786—1801, 1789.

צפון-אפריקה

הארכיון רכש לאחרונה מאות שטרות, פסקי בית דין, כתובות ותעודות מסחריות ומשפטיות מקהילות שונות בארצות צפון-אפריקה מהמאות ה"ח—כ".

צרפת

מאוניברסיטת קולומביה שבניו-יורק נתקבל סרט-מיקרו המכיל תעודות של קהילת קארפנטרס במאה ה"ח. — מר' ז' דה דיאנו משגרירות צרפת בקפריסין מסר לצילום את חיבורו: "לתולדות היהודים באביניון ובקומטט ויניסין והחוקות שלהם". — מהסמינר היהודי התיאולוגי בניו-יורק נתקבלו צילומי-מיקרו של פנקס הקדש מאביניון (1720—1723) ופנקס ביה"ד של קהילת נידראנהיים (נידרני) שבאלזס (1781—1783).

ארכיונים פרטיים

גב' פלורה רוטשילד, אנטוורפן, מסרה לארכיון את הארכיון הפרטי של משפחת רוטשילד מהמבורג מהשנים 1819—1946, הכולל חומר רב לתולדות קהילת המבורג. — משפחת קארפי, ירושלים, מסרה תעודות במקור ובצילומי-מיקרו על פעולות הכלכלן היהודי ל' קארפי באיטליה במאה ה"ט, וכן צילומי-מיקרו של מכתבים מאת אליסאנדרו קארפי (י"ר קהילת בולוניה) הנוגעים לפרשת מורטארה משנת 1858. — מר' ל' סירקיס, ירושלים, מסר לארכיון לצילום אוסף פרטי (התכתבות, דפוסים וכו') על פעילותו בסיים הפולני וכחבר מועצת העיריה זג'ז' מהשנים 1917—1930. — רות ועזריה אלון, בית השיטה, מסרו אותו חלק של אוספיו הגיניאלוגיים החשובים של ד"ר פאול דיאמנט המנוח, שלא נמסרו לארכיון על ידי בעודו בחיים. — גב' ל' ניסנבוים, ירושלים, העבירה לארכיון את הארכיון הפרטי של בעלה המנוח שמואל ניסנבוים-אגוזי, יליד בויברסק; החומר מתייחס ברובו לפעולות הספרותית-חינוכית בקהיר עד סוף מלחמת העולם השנייה. — ד"ר ת' לביא, ירושלים, מסר לארכיון אוסף מכתבים מאת המשורר אנריק פורטונה (ד"ר ה' פקלמן) מבוקרשט-סאו-פאולו, אל ה' מרקוס. — מהארכיון הציוני המרכזי, ירושלים, נתקבל חומר נוסף לארכיוני המשפחות איזלר, מגנוס, ליליאן ומוסה, הנשמרים בארכיון הכללי לתולדות ישראל. — ד"ר ק' גרנוולד, ירושלים, מסר לארכיון אוסף של תעודות (בעיקר פוטוסטטים וצילומים) לתולדות חייו ומפעלו של הברון מוריץ הירש, 1818—1966.

הארכיון הכללי לתולדות ישראל מודה לכל הנ"ל וכן גם לארכיון הציוני המרכזי, ירושלים; גנזך המדינה, ירושלים; יד ושם, ירושלים; ד"ר ב' אופיר, ירושלים; ד"ר ו' אייכלברג, ירושלים; ד"ר ש' אש, ירושלים; גב' פ' גוגנהיים, ציריך; ד"ר פ' הורן, גבעת רמבם; פרופ' י' היילפרין, ירושלים; ד"ר מ' היימן, ירושלים; מר' א' זילבר, פתח-תקוה; ד"ר א' לבנגרט, קרית ביאליק; ד"ר מ' קטן, ירושלים וד"ר י' קליונר, ירושלים על תעודות, צילומים ודברי דפוס שונים שמסרו לארכיון ולספרייתו.

החברה ההיסטורית הישראלית

מודיעה על הופעת הספר

"קבוצות עילית ושכבות מנהיגות בתולדות ישראל ובתולדות העמים"

קובץ הרצאות שהושמעו בכנס העשירי לעיון בהיסטוריה (חנוכה תשכ"ה)

הספר מכיל את הנוסח המלא של ההרצאות שהושמעו בכנס העשירי לעיון בהיסטוריה שנערך על ידי החברה ההיסטורית הישראלית בשיתוף עם איגוד המורים להיסטוריה בישראל, בחנוכה תשכ"ה. לחלק מההרצאות צורפו רשימות ביבליוגרפיות המותאמות במיוחד למורים ולכל המעוניינים להרחיב את ידיעותיהם בנושאים הנידונים. הספר מקיף 168 עמודים.

מחיר הספר 5.50 ל"י (3 דולרים בחו"ל). חברי החברה ההיסטורית וכן מורים החברים באיגוד המורים להיסטוריה יוכלו לקבלו במחיר מוזל של 4. — ל"י (2 דולרים בחו"ל) ממזכירות החברה ההיסטורית (ירושלים, ת.ד. 1062)

תוכן העניינים

- י' אריאלי : קבוצות עילית ושכבות מנהיגות בישראל ובעמים — דברי פתיחה
- א"א אורבך : מעמד והנהגה בעולמם של חכמי ארץ-ישראל
- ש' פרלמן : העילית הכלכלית-מדינית באתונה במאה ה-4 לפני סה"נ
- ד' יעקבי : העילית בקומונות האיטלקיות
- ח' ביינארט : דמותה של החצרנות היהודית בספרד הנוצרית
- מ' קונפינו : האינטליגנציה הרוסית בעיני עצמה
- א' טל : העילית האינטלקטואלית בגרמניה ועמדתה כלפי היהודים — בתקופת ביסמארק
- ד' סדן : ראש וראשון — ראש משום שהוא ראשון ? הדוגמה : צמיחת המנהיגות בציונות בגליציה
- קבוצות עילית ושכבות מנהיגות בתולדות ישראל ובתולדות העמים — סימפוזיון בהשתתפות ש' אבינרי, ש' אייזנשטדט, י' אריאלי וי' כ"ץ, המנחה : נ' רוטנשטריך

THE HISTORICAL SOCIETY OF ISRAEL

The Twelfth Annual Convention

The annual convention will take place on December 11–13, 1966 on the Campus of the Hebrew University. This year's convention will be devoted to the subject "The Town and the Jewish Community".

THE JEWISH HISTORICAL GENERAL ARCHIVES

(pp. 232–233)

During the last months documents and lists of documents from the following countries were received by the Archives:

Argentina

The records of "Soprotimis", a society in aid of Jewish immigrants in *Buenos-Aires*, for the years 1922–1951 were received by the Archives.

Austria

Three further supplements to the lists of material on the history of the Jews in the *Österreichisches Staatsarchiv* were sent by these archives.

Czechoslovakia

In the course of the exchange of microfilms between *Státní Židovské Muzeum* (the Jewish State Museum) in Prague and the Jewish Historical General Archives, microfilms of copybooks of outgoing letters of the *Prague* Jewish Community for the years 1786–1789, 1801 were received.

France

Columbia University, New York, sent us a microfilm of documents pertaining to the Jewish Community of *Carpentras* in the 18th century. — M. Hugues Jean de Dianous of the French Embassy in Cyprus, submitted for microfilming his thesis: "Les Juifs d'*Avignon* et du *Comtat Venaissin* et leurs Statuts." — Microfilms of the "Hekdesh" register of the *Avignon* Community (1720–1723) and of the minute-book of the rabbinical court at *Nidernai* in Alsace (1781–1783) were received from the Theological Seminary, New York.

Germany

Mr. G. Ballin, Seesen, sent lists of the Jewish material from the 17th–19th centuries deposited in the municipal and state archives in *Aurich*, *Braunschweig* and *Echte*. — Mr. S. Franck, Hamburg, sent the Archives copies of the tombstones in the Jewish cemetery in *Segeberg* (Holstein). — From the State Archives in Nuremberg we received microfilms of the files of the inquest held at the beginning of the 18th century at Fürth concerning the Hebrew books, as well as against the Court-Jew Elchanan Frenkel and his brother, Rabbi Hirsch Frenkel of Ansbach. — The Jewish Theological Seminary, New York, sent us a microfilm of the minute-book of the community of *Wangen* (1822–1866) and of a register of synagogue-pews for the years 1827–1834 as well as of documents on the history of the Jews of *Erfurt* for the years 1688–1789.

Italy

The *Archivio di Stato* in Firenze sent abstracts of documents on the history of the Jews in *Livorno*, 1600–1706. — Microfilms of tax-estimates of the Jews in *Padova* in the 15th century were received from the *Archivio di Stato* in that town. — The Jewish Theological Seminary, New York, sent microfilms of minute-books and of documents from the communities of *Ferrara* (1717–1735), *Lugo* (1653–1825), *Pesaro*, *Mantova* (1579–1782) and *Reggio Emilia*.

North-Africa

The Archives acquired lately hundreds of legal deeds, rabbinical court decisions, as well as commercial and private documents from various communities in North-Africa dating from the 18th–20th centuries.

Portugal

From the American Jewish Archives, Cincinnati, copies were received of microfilms prepared in the State Archives at Lisbon of protocols of Inquisition trials held in the years 1592–1739. The defendants in these trials were marranos from the *Portuguese colonies in America* who were sent for trial to Lisbon.

Private Archives

Mrs. Flora Rothschild, Antwerp, donated the private archives of the Rothschild family of Hamburg, which contain a great deal of material on the history of the Jewish community of *Hamburg* (1819–1946). — Documents, in the original and in microfilm, reflecting the activities of the Jewish-Italian financier L. Carpi in the 19th century, as well as microfilms of letters of Alessandro Carpi (Chairman of the Jewish community of Bologna) concerning the *Mortara affair*, were given the Archives by the Carpi family, Jerusalem. — Mr. L. Sirkis, Jerusalem, submitted for microfilming a private collection (correspondence, printed material etc.) on his activity as member of the Polish Sejm and the municipality of *Zgierz* (1917–1930). — Ruth and Asaria Alon, Beth-Hashitah, transferred to the Archives those parts of the important genealogical collections of the late Dr. Paul Diamant, which he had not given the Archives during his lifetime. — Mrs. L. Nissenbaum, Jerusalem, donated the private papers of her late husband, Samuel Nissenbaum-Egozi, who was born in Bobruisk; most of the material reflects his literary-educational activity in *Cairo* until the end of World War II. — Dr. Th. Lavi, Jerusalem, gave the Archives a collection of letters of the poet Enrico Fortuna (Dr. H. Peckelmann) from Bucharest–Sao Paulo, to H. Marcus. — Supplements to the private archives of the families *Isler*, *Magnus*, *Lilien* and *Mosse* which are kept in our Archives, were received from the Central Zionist Archives, Jerusalem. — Dr. K. Grunwald, Jerusalem, gave the Archives a collection of documents (mostly photostats) on the life and work of *Baron Moritz Hirsch*, 1818–1966.

The Archives wish to express their thanks to all the above-mentioned persons and institutions as well as to the Central Zionist Archives, Jerusalem; the State Archives, Jerusalem; Yad Washem, Jerusalem; Dr. M. Catane, Jerusalem; Dr. W. Eichelberg, Jerusalem; Dr. Sh. Esh, Jerusalem; Mrs. F. Guggenheim, Zürich; Prof. I. Halpern, Jerusalem; Dr. M. Heimann, Jerusalem; Dr. I. Klausner, Jerusalem; Dr. E. Loewengart, Kiryat-Bialik; Dr. B. Ophir, Jerusalem, and Mr. A. Silber, Petah-Tiqva, for the documents, photostats and various kinds of printed material which they donated to the Archives and their library.

